

T. B. M. M.
İYİ PARTİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Tarih: 9.11.2023

Sayı: 162

10/617

Ersin BEYAZ

İstanbul Milletvekili

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de küresel salgın, açlık, yoksulluk, göç gibi durumlardan en çok etkilenen kesimlerin başında çocuklar gelmektedir. Başta yoksulluktan kaynaklı sorunlar olmak üzere çocuklar eğitime erişimden barınmaya, sağlıktan sömürüye kadar ciddi sıkıntılarla mücadele etmektedirler. Ülkemizin yarınlarının güvencesi çocuklarımızın yaşadığı sorunların tespiti ve bunlara yönelik çözümlerin belirlenmesi, çocuklarımızın güvenli, sağlıklı bir yaşam sürmelerine yönelik politikaların oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz.07/11/2023

Ersin BEYAZ

İstanbul Milletvekili

GEREKÇE

Kanunen ve ahlaken dünya üzerindeki tüm çocukların doğuştan sahip olduğu yaşama, barınma, eğitim, sağlık, her türlü sömürüye karşı korunma gibi hakların hepsini ifade etmekte kullanılan evrensel çocuk hakları, insan hakları kavramı içinde ele alınması gereken bir konudur. Bu durum dünyanın birçok yerinde ve ülkemizde yaşanan hak ihlalleri nedeniyle daha geniş kapsamlı ve acil müdahale gerektiren bir mesele olma özelliği taşımaktadır. Türkiye İstatistik Kurumu verilerine göre ülkemiz nüfusunun yüzde 27'ye yakın bir kısmı çocuklardan oluşmaktadır ve bu oran Avrupa Birliği'ne üye tüm ülkelerden yüksektir. Ülkemiz, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni 27 Ocak 1995'te imzalayarak yürürlüğe koymuş ancak aradan geçen 28 yıla rağmen çocuklarımız pek çok alanda ciddi sorunlar yaşamaya devam etmiştir. Tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de küresel salgın, açlık, yoksulluk, göç gibi durumlardan en çok etkilenen kesimlerin başında çocuklar gelmektedir. Çocuklarımız, başta yoksulluktan kaynaklı sorunlar olmak üzere eğitime erişim, barınma, sağlık ve hatta istismar gibi ciddi sıkıntılarla mücadele etmektedirler.

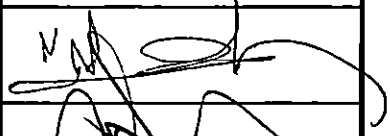
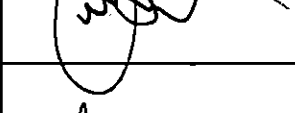
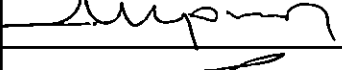
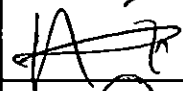
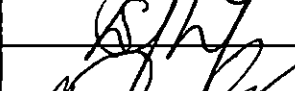
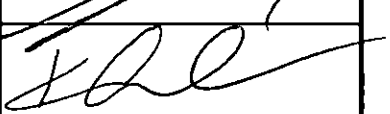
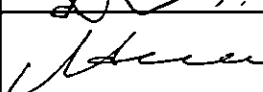
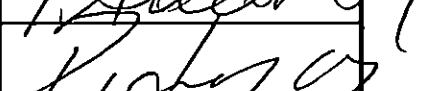
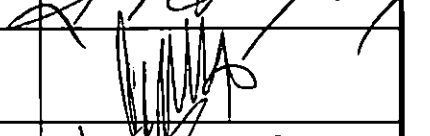
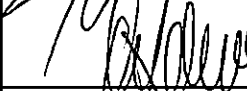
Türkiye'de Çocuğun Yaşam Hakkı 2022 Raporu'na göre, 81'i işyerinde, 62'si intihar sonucu, 60'ı şiddet sebebiyle, 37'si şüpheli ölümler sonucu, 30'u bireysel silahlanma nedeniyle, 5'i çatışmalarda, 4'ü doğal afetlerde, 2'si bombalı saldırılarda, 541'i ihmal nedeniyle olmak üzere 2022'de en az 914 çocuk önlenebilir sebeplerle yaşamını yitirmiştir.

Ülkemizde yaşanan ekonomik kriz, çocuk yoksulluğu oranlarında ciddi artışlara neden olurken bir yandan da çalışmak zorunda kalarak fiziksel ve psikolojik istismara maruz bırakılan çocukların sayısında son yıllarda artış söz konusudur. Engelli veya hasta çocuklar başta olmak üzere tüm çocukların etkin bir sağlık desteğine ulaşmada sorunlar yaşadığı görülmektedir. Yoksullukla birlikte, çocukları örgün eğitimin dışına iten ve bir kısmının "staj" adı altında sömürülmesine yol açan eğitim sistemindeki düzenlemeler çocukların eğitim hakkından mahrum kalmasına neden olmaktadır. Çeşitli kurum ve kuruluşların konuyla ilgili yaptığı araştırmalar ve yayınlanan raporlara göre ülkemizde en az 2 milyon çocuk işçinin bulunduğu, bu sayının belli zamanlarda 5 milyona yaklaştığı tahmin edilmektedir. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın 2022 faaliyet raporunda belirtildiği üzere, 2022 yılında 15-17 yaş arasında çalışan çocuk sayısında bir önceki yıla göre 101 bin artış yaşandığı ve bu yaş grubunda çalışan 620 bin çocuk olduğu kaydedilmiştir. Türkiye İstatistik Kurumu tarafından yapılan Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçları da 2021 yılında 16,4 olan 15-17 yaş grubundaki çocukların işgücüne katılma oranının 2022 yılında yüzde 18,7'a yükseldiğini göstermektedir. OECD'nin geçtiğimiz yıl açıkladığı verilere göre çocuk yoksulluğunun en yüksek olduğu ikinci ülke durumunda bulunan Türkiye'nin, çocuk işçiliği oranları da endişe verici bir haldedir.

İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisi tarafından yapılan bir araştırmanın verilerine göre, AK Parti hükümetlerinin iktidara geldiği 2002 yılından 31 Mayıs 2023 tarihine kadar en az 868 çocuğun, iş kazalarında hayatını kaybettiği ifade edilmektedir. Özellikle yaz aylarında onlarca çocuk işçinin çeşitli kazalarda yaşamını yitirdiği haberleri basına da sık sık yansımaktadır. OECD'nin açıkladığı Türkiye'deki çocuk yoksulluğu oranı ile çocuk işçilik oranları birlikte düşünüldüğünde Türkiye'de çocuklarımızın bugünü ve geleceğine dair haklı endişeler oluşmaktadır. Kız çocuklarının özellikle eğitim hakkına erişiminde sorunların devam ettiği, erken yaşta evliliğe zorlanan ve erken yaşta anne olan kız çocuklarının sayısının çokluğu gibi konular günümüzde halen en önemli sorunlarımız arasındadır.

İhmal ve istismara maruz kalan çocukların korunması amacıyla yasalardaki belirtilen cezaların yeterince uygulanmıyor oluşu da istismar ve sömürüyle mücadelede ayrı bir engel oluşturmaktadır. Çocuk haklarının korunmasında başta devletimiz olmak üzere tüm topluma sorumluluk ve görevler düşmektedir. Şiddete ve istismara maruz bırakılan çocukların kolay erişebilecekleri destek ağlarının yaygınlaştırılması gerekmektedir. Yoksulluğun önlenmesi yoluyla çocuk yoksulluğunun ve çocuk işçiliğinin önlenmesi gerekmektedir. Çocuk istismarında cezaların daha caydırıcı ve kesin olması, Türk Ceza Kanunu'nda değişiklik yapılması ve erken yaşta evliliğe kati suretle izin verilmemesi gibi uygulamalar bir an önce ciddiyetle hayata geçirilmelidir.

Bu bağlamda, ülkemizin yarınlarının güvencesi çocuklarımızın yaşadığı sorunların tespiti ve bunlara yönelik çözümlerin belirlenmesi, çocuklarımızın güvenli, sağlıklı bir yaşam sürmelerine yönelik politikaların oluşturulması amacıyla Anayasa'nın 98, İçtüzüğü'nün 104 ve 105. maddeleri uyarınca meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

İSİM - SOYİSİM	BÖLGE	İMZA
Ünal Karamen	Konya	
Hakan Şeref Olgun	Afyonkarahisar	
Hüsmen Kırkpınar	İzmir	
Yüksel Arslan	Ankara	
Adnan Beker	Ankara	
Yasin Öztürk	Denizli	
Ayşe Sibel Yonkümeroğlu	İstanbul	
Nimet Özdemir	İstanbul	
Yavuz Aydın	Trabzon	
Ümit Özble	İzmir	
Selvak Turkoğlu	BURSA	
Kürşat Zorlu	Ankara	
Turhan Çimez	Balıkesir	
Mahmut Akalan	Edirne	
Burhanettin Karamaz	Harsin	
Rıdvan Uzun	Gonokale	
Turan Yıldır	Aksaray	
Uğur Poyraz	Antalya	
Ömer Karakaz	Aydın	